



Η ΦΩΝΗ ΤΟΥ ΠΩΓΩΝΙΟΥ

ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΥΛΛΟΥ 115

ΜΑΡΤΙΟΥ 2006



ΕΚΛΟΓΕΣ ΚΑΙ ΑΠΟΔΗΜΟΙ

Αν και είναι νωρίς να μιλάμε για εκλογές, όμως οι προεργασίες άρχισαν και κυκλοφόρησαν οι πρώτες πληροφορίες και τα πρώτα ονόματα των συνδυασμών. Πίσω βέβαια από αυτά, φυσικό είναι να γίνονται διάφορες διεργασίες και συμφωνίες. Τον μήνα αυτό, μετρίεται στα χωριά μας το χαμηλότερο ψυχόμετρο, που αν το αθροίσουμε δεν είναι σίγουρο ότι για το σύνολο των χωριών μας, αν ξεπερνάει τα χίλια άτομα. Αριθμός μικρός για να λέμε ότι έχουμε ισχυρούς ΟΤΑ και αντιπροσωπεία δυναμική. Είναι γνωστό ότι οι εγγεγραμμένοι στους εκλογικούς καταλόγους είναι περισσότεροι και συμπληρώνεται η διαφορά από τους απόδημους Πωγωνήσιους. Γνωστό είναι επίσης ότι από τους εκλογικούς συνδυασμούς, κάθε φορά που έχουμε εκλογές, γίνεται εκστρατεία να «φέρουν» αυτούς τους απόδημους να ψηφίσουν. Αν μετρηθούν σήμερα τα ποσοστά θα θρεθεί ότι οι

απόδημοι είναι περισσότεροι. Δημοκρατικό και αντιπροσωπευτικό είναι να έχουν και οι απόδημοι κάποιο λόγο αλλά και μερίδιο στην εκλογική διαδικασία. Ένα ισχυρό επιχείρημα είναι ότι οι απόδημοι, με τους συλλογικούς φορείς που διατηρούν, είναι οι μόνοι που με τις σφραγίδες τους φέρουν και διατηρούν την ιστορική συνέχεια των χωριών μας. Τώρα το Πάσχα όλοι περιμένουν τους απόδημους να ζωντανέψουν τα χωριά και αυτό είναι μία ακόμη προσφορά τους στον τόπο μας πέραν των όσων έχουν προσφέρει στην πολύχρονη ιστορία των Αδελφοτήτων. Το Πάσχα είναι μία ευκαιρία να γίνει μία ευρύτερη συζήτηση για τη συμμετοχή των αποδήμων στην Τοπική Αυτοδιοίκηση για να αξιοποιηθούν καλύτερα όλες οι δυνάμεις που μπορούν να προσφέρουν στην ανάπτυξη και διατήρηση των χωριών μας. Και όπως λέγεται συχνά χρειάζονται όλοι, δεν περισσεύει κανείς.

ΣΤΕΒΑΝΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ - ΚΑΚΗ ΔΙΑΦΗΜΙΣΗ

♦ Με είχαν ενημερώσει, ότι σε κάποιον από τους πολλούς Τουριστικούς οδηγούς που κυκλοφορούν γράφονται και κάποια στοιχεία που δεν ανταποκρίνονται στην πραγματικότητα, είναι τόσο βάνουσα παραχαράγματα και ανακριβή που τελικά και ο τόπος ζημιώνεται και ο τουριστικός οδηγός στερείται αξιοπιστίας. Περίμενα από τους διαμαρτυρόμενους Βασιλικιώτες, που θίγονται από μία τέτοια κραυγαλέα παραποίηση της ιστορίας του χωριού τους, να έχω κάποιες διαμαρτυρίες ή καταγγελίες. Τελευταία πήρα μία από τον Βασιλικιώτη κ. Σωτήρη Διαμάντη που την μετασχημάτισε μάλιστα σε χρονογράφημα με χιούμορ και σατυρική διάθεση. Το θέμα όμως αυτού του τουριστικού οδηγού, που διαπράττει αυτήν την παραποίηση των τοπικών στοιχείων της ιστορίας του Βασιλικού, το εξετάσαμε σε βάθος. Αναζητήσαμε και προμηθευτήκαμε αυτό το βιβλίο για να δούμε και τι άλλα γράφει για το Πωγώνι μας και πόσο προβάλλεται ή προσβάλλεται η περιοχή μας. Περισσότερα για αυτή την πρώτη έρευνα αναλύονται στην 6η σελίδα αυτού του φύλλου.

Η «ΦΩΝΗ ΤΟΥ ΠΩΓΩΝΙΟΥ»



ΕΥΧΕΤΑΙ
στους αναγνώστες
και συμπατριώτες
Καλό Πάσχα



ΚΑΤΕΘΕΣΑΝ ΜΟΝΟΙ ΤΟΥΣ ΣΤΕΦΑΝΙ

♦ Στον Κακόλακκο, έχει στηθεί ένα μνημείο για το Μάρκο Μπότσαρη, για να τιμηθεί αυτός ο μεγάλος αγωνιστής του 1821, αφού είναι γνωστό ότι από τον Κακόλακκο ξεκίνησε τον αγώνα του. Στις 25 Μαρτίου, ημέρα της Εθνικής Επετείου, λόγω ελλείψεως κόσμου δεν γίνεται καμία εορταστική εκδήλωση, δοξολογία ή ομιλία. Ο Δήμος Άνω Πωγωνίου, του οποίου ο Κακόλακκος αποτελεί Δημοτικό Διαμέρισμα, δεν ανέλαβε μια τέτοια πρωτοβουλία, ούτε καν να στείλει μία αντιπροσωπεία να τιμήσει τον Μπότσαρη με την κατάθεση ενός απλού στεφανίου. Το κενό αυτό κάλυψε ο Κακολακκίτης Λάμπρος Κολιός με την γυναίκα του που κατέθεσαν δάφνινο στεφάνι στο μνημείο του Μπότσαρη και έμειναν σιωπηλοί προ του μνημείου για ένα λεπτό. Αποτελεί πράγματι μία συγκινητική εκδήλωση που εκφράζει και πολλούς Πωγωνήσιους. Σε κάποια ευκαιρία συζήτησης για τα Πολιτιστικά του Άνω Πωγωνίου είχαμε προτείνει στο Δήμαρχο να καθιερωθεί να γίνεται στις 25 Μαρτίου μία εκδήλωση του Δήμου στον Κακόλακκο, που αποτελεί ένα σημείο Ιστορικής αναφοράς του Πωγωνίου στον αγώνα του Έθνους για την παλιγγενεσία. Η πρόταση αυτή δεν υιοθετήθηκε. Ο Λάμπρος Κολιός κάλυψε την παράληψη.



ΧΡΟΝΟΓΡΑΦΙΚΑ

ΟΙ...ΔΙΑΒΑΣΜΕΝΟΙ!

♦ Όσοι διαθέτουν ισχυρή μνήμη και κάποια ηλικία, και όσοι κρατούν στο μυαλό τους κάποιες παλιές ιστορίες που στολίζουν την παράδοση του τόπου μας, θα ανασύρουν συχνά ιστορίες που έφεραν κάτι καινούργιο στα μέρη μας. Άνθρωποι πήγαιναν και έρχονταν στα ξένα, νέοι μας έφευγαν να δουλέψουν ή να σπουδάσουν και να φέρουν τη γνώση τους, την εμπειρία τους, τις νέες ιδέες στα χωριά τους. Εκεί, στα χωριά, που κάποιοι άλλοι περίμεναν κάτι καλύτερο για τον τόπο τους. Όλοι αυτοί, οι «διαβασμένοι», δηλαδή οι ενημερωμένοι και γνωρίζοντες περισσότερα, εγκαλούνταν συχνά

στο χωριό τους, στα καφενεία, στις παρέες ή στα ζιαφέτια, να προσφέρουν κάτι από τις γνώσεις τους για κάτι καλύτερο στο χωριό τους. Συχνά άκουγαν τον απλό λόγο των χωριανών τους. «Εσείς οι διαβασμένοι που είδατε, σπουδάσατε και ξέρετε πολλά, πείτε μας τι πρέπει να κάνουμε στο χωριό μας για το καλύτερο». Απλό το ερέθισμα που απευθύνονταν στους «διαβασμένους» που πέραν

της γνώσης που είχαν αποκτήσει ή των εμπειριών που κουβαλούσαν από τα ξένα, γνώριζαν και τα «κανάλια», και τους δρόμους για να ανοίξει ένα μάτι στο άλλο κόσμο και να φέρει μία νέα ιδέα, μία, όπως θα λέγαμε σήμερα, «καινοτομία» στο χωριό. Και είναι πολλά εκείνα που ωφελήθηκε ο τόπος από την ανταπόκριση των «διαβασμένων» σε τέτοια ερεθίσματα, τα οποία καμιά φορά έβγαιναν και με-

τά από μια δόση τσιπουροπορίας! Αυτοί οι «διαβασμένοι», σήμερα τους λέει η νέα γενιά «ψαγμένους», άνοιξαν πολλές μεγάλες πόρτες, έψαξαν πολλούς δρόμους και πρόσφεραν ένα δείγμα της προσπάθειας για κάποια βελτίωση στον τόπο τους. Δεν χρειάζεται να κάνει κανείς «απογραφή» αυτών των «επιτυχημένων». Συχνά όμως ακούγονται κάποια καλά λόγια για τα έργα ή τις ενέργειες κάποιων «διαβασμένων» που άφησαν πίσω τους, μία παρέμβαση, μία καινοτομία, μία προσθετική ιδέα, μία αντιγραφή κάποιου επιτυχημένου

Συνέχεια στην 2η σελ.

Κωδικός 2217

ΠΛΗΡΩΜΕΝΟ
ΤΕΛΟΣ
Ταχ. Γραφείο
Ιωαννίνων
Αριθμός Άδειας
9

ΟΙ... ΔΙΑΒΑΣΜΕΝΟΙ!

Συνέχεια από την 1η σελ.

προτύπου που έφεραν οι «διαβασμένοι», οι «ψαγμένοι» στον τόπο τους. Μια τέτοια αναφορά μου έρχεται στο νου μου, τώρα που ψάχνω και εγώ για το θέατρο στο Πωγωνί. Μια δραστηριότητα που, τουλάχιστον αναγνωρίζεται, ότι ανέβασε το πολιτιστικό επίπεδο. Νέοι, σε πολλά χωριά μας και σε δύσκολες εποχές, που σπούδαζαν ή δούλευαν σε μεγάλες πόλεις, έφτιαχναν ομίλους και θιάσους και ανέβαζαν θεατρικές παραστάσεις στο χωριό τους. Ήταν οι «ψαγμένοι» της εποχής τους, ήταν οι «διαβασμένοι» που αναζητεί συνεχώς ο τόπος μας, για κάτι καινούργιο, για κάτι προοδευτικό, για κάτι σύγχρονο και νέο που προάγει τον τόπο μας. Σήμερα μπορεί να εκτιμήσει κανείς πόσο λείπουν αυτοί οι «ψαγμένοι» σε κάποιες τοπικές κοινωνίες, που δεν έχουν ή δεν εκμεταλλεύονται τέτοιους «διαβασμένους» ή αποφεύγουν να τους καλέσουν οι διαχειριστές των πραγμάτων του τόπου μας να δώσουν τις γνώσεις τους και τις εμπειρίες τους. Με απλά λόγια, να δώσουν τα «διαβάσματά» τους, που πολλά θα είχαν να ωφεληθούν, και να ωφεληθούν τον τόπο. Οι γνώσεις, οι εμπειρίες, τα διαβάσματα είναι τα μόνα θετικά και σίγουρα αποκτήματα που έχει ο άνθρωπος. Τα πλούτη και η εξουσία μεγάλωνουν αλλά συχνότερα και χάνονται.

Κων. Χρ. Κωστούλας

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΑΘ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ

ΧΕΙΡΟΥΡΓΟΣ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΟΣ

Μιλτιάδου 1 & Αγ. Δημητρίου
Πλατεία ΚηφισίαςΤηλ.: 8080010 - 0944812910
οικία: 8016760

Η ΦΩΝΗ ΤΟΥ ΠΩΓΩΝΙΟΥ

Μηνιαία Έκδοση για τους Πωγωνήσιους

ΕΔΡΑ: Πωγωνιανή
Ιδιοκτήτης-εκδότης-διευθυντής:
Κων. Χρ. Κωστούλας
Διευθύνσεις επικοινωνίας:
Πωγωνιανή (Τ.Κ. 44002), τηλ. 26570-31333
Ιωάννινα-Οπλ. Πουτέτση 16 (Τ.Κ. 45332),
τηλ. 26510-70485

ΦΩΤΟΣΤΟΙΧΕΙΟΘΕΣΙΑ ΕΚΤΥΠΩΣΗ
«ΤΥΠΟΕΚΔΟΤΙΚΗ ΗΠΕΙΡΟΥ ΕΠΕ»
Πέραμα Ιωαννίνων

ΔΙΑΝΕΜΕΤΑΙ ΔΩΡΕΑΝ

ΠΡΟΑΓΩΓΗ ΣΥΜΠΑΤΡΙΩΤΗ ΜΑΣ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟΥ

Ο Συνταγματάρχης Πεζικού Θεόδωρος Γρηγορίου Οικονόμου, από τη Μερόπη, με τις τελευταίες κρίσεις των αξιωματικών, προήχθη στον

βαθμό του Ταξίαρχου. Στο νέο Ταξίαρχο προσθέτουμε και τα δικά μας συγχαρητήρια και του ευχόμαστε και περαιτέρω εξέλιξη.

ΑΝΕΛΙΞΗ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΩΝ

Η κ. Έλενα Ι. Μπαρκούκη, δικηγόρος Θεσσαλονίκης, κόρη του Ιωάννη Μπαρκούκη εκ Πωγωνίου Ιωαννίνων, έλαβε μέρος

στον 12ο Διαγωνισμό για την Εισαγωγή Σπουδαστών στην Εθνική Σχολή Δικαστών στον οποίο αρίστευσε.

ΠΩΛΕΙΤΑΙ



Πωλείται η εικονιζόμενη οικία Μαθαίου Βαλκωνή στο Δελβινάκι (100 περίπου τ.μ. και υπόγειο), πετρόκτιστη σε πολύ καλή κατάσταση, με οικόπεδο 800 περ. μέτρων, σε πολύ καλή τοποθεσία (προσήλιο-θέα). Τιμή πώλησης προσιτή.

Τηλέφωνο 26570 - 22401 βραδινές ώρες.

ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ ΣΤΗΝ ΠΩΓΩΝΙΑΝΗ

Πωλούνται στην Πωγωνιανή 6 στρέμματα χωράφια σε τρεις

τοποθεσίες:

Ράμιες 2 στρέμματα - Μποζί-στο 2 στρέμματα και Λάζου 2 στρέμματα. Τιμή λογική
Τηλέφωνο 210-6815151.

ΘΑΝΑΤΟΙ

- * Απεβίωσε στα Ιωάννινα όπου και κηδεύτηκε ο Μενέλαος Ζώτος από την Πολίτσανη ετών 69.
- * Απεβίωσε στη Νέα Μάκρη και κηδεύτηκε στο Κρυφοβό Ιωαννίνων η Λαμπρινή Φωτόπουλου ετών 88.
- * Απεβίωσε στη Στρατινίστα ο Γεώργιος Καραγιάννης ετών 80.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ «ΠΩΓΩΝΗΣΙΑ ΒΥΒΛΙΟΘΗΚΗ»

1. Κων. Χρ. Κωστούλα «Ο κάμπος του Ξηροβάλτου - Το μεγάλο ντερένι του Πωγωνίου» Μια σύνθετη εργασία για το πέρασμα του Ξηροβάλτου
2. Κων. Χρ. Κωστούλα «Γνωριμία με την Πωγωνιανή» Ένας μικρός οδηγός με ιστορικά και άλλα στοιχεία για την Πωγωνιανή
3. «Πωγωνιακά» Ανατύπωση του σπάνιου αυτού βιβλίου του Ι. Λαμπριδί που πρωτοεκδόθηκε το 1889
4. «Πωγωνιακά Χρονικά» Τόμος 1
Θέματα: Αρχαιολογία-Ιστορία-Λαογραφία-Πεζογραφία-Ποίηση-Ερευνα-Στατιστικά-Βιβλιογραφία-Τοπωνύμια κ.ά.
5. «Φωτογραφικό Λεύκωμα Πωγωνίου» Σειρά 1
Ένα 16σέλιδο μεγάλο σχήματος 20X28, με 16 σπάνιες φωτογραφίες Πωγωνίου
6. Κων. Χρ. Κωστούλα «Η μάνα μολογάει κι εγώ γράφω» Μια καταγραφή αφηγήσεων με τοπικές ιστορίες, κοινωνική και αγροτική ζωή, έθιμα, προλήψεις, δοξασίες μιας εποχής στο Δολο και αλλού.
7. «Πωγωνιακά Χρονικά» Τόμος 2
Θέματα: Ερευνα-Αρχαιολογία-Ιστορία-Πεζογραφία-Ποίηση-Στατιστική-Τοπωνύμια-Φωτογραφία
8. «Πωγωνιανή» Φωτογραφική αναδρομή 100 χρόνων
9. Κων. Χρ. Κωστούλα «Ένα παιδί του '40 θυμάται» Ένα «παιδικό ρεπορτάζ» ενθυμύσεων από τον πόλεμο του '40
10. Κων. Χρ. Κωστούλα «Οι ειδησεογράφοι του Γένους» Μια καταγραφή ενθυμύσεων στα εκκλησιαστικά βιβλία του Φαραγγίου
11. Κων. Χρ. Κωστούλα «Το μικρό χρονικό του Σχολείου Ρομπατών (Μερόπης) Πωγωνίου» Μια καταγραφή πληροφοριών για την εκπαίδευση των παιδιών των Ρομπατών.
12. Αχ. Βοζιάρη: «Ένα άλλο παιδί του '40 θυμάται από την Ιταλοκρατούμενη πλευρά»
- 12Α. Αχ. Βοζιάρη: «Η δεύτερη δεκαετία της ζωής μου»
13. «Πωγωνιακά Χρονικά» Τόμος 3
14. Κων. Χρ. Κωστούλα: «Το δικό μου κανισό»
15. Ενθυμώσεις του Μάνθου Μάρη
Σχόλια - σημειώσεις Κων. Χρ. Κωστούλα

ΧΡΗΣΙΜΑ ΤΗΛΕΦΩΝΑ

ΚΩΔΙΚΟΣ
2657-0-

ΟΤΕ Δελβινάκιου	22399
	22121
	22139
ΔΕΗ Δελβινάκιου	22211
Ταχ. Δελβινάκιου	22244
Ταχ. Κεφαλοβρύσου	41210
Δημόσιο Ταμείο	22246
Συμβολαιογραφείο	22206
Ιερά Μητρόπολη	22203
Κυνηγετικός Σύλλογος	22359
Κέντρο Υγείας	22222
Δελβινάκιου	22540, 22541
Φαρμακείο Δελ.	22525
Φαρμακείο Κεφ/σου	41012
Ιατρείο Βασιλικού	41300
Ιατρείο Βήρσανης	71366
Ιατρείο Κερασόβου	51624
Ιατρείο Κεφαλ/σου	41586
Ιατρείο Κτισμάτων	51201
Ιατρείο Πωγωνιανής	31203
Αστυνομία Δελ/κίου	22216
	22365

Τμήμα Συνοριακής Φύλαξης	
Δελβινάκιου	22085-22086
Αστυνομία Βήρσανης	71243
Αστυνομία Καστανής	51570
Αστυνομία Κεφ/σου	41216
Αστυνομία Κτισμάτων	51292
Αστυνομία Πωγ/νής	31201
Ελεγχος Διαβατηρίων	
Κακαβιάς	51230
Τελωνείο Κακαβιάς	51210
Δασονομείο	22208
Φυλάκιο Κακαβιάς	51300
Φυλάκιο Δρυμάδων	31344
Τελωνείο Δρυμάδων	31050

ΤΗΛΕΦΩΝΑ ΤΩΝ ΔΗΜΩΝ

Ανω Πωγωνίου	(26570) 41206
	ΦΑΞ - 41206
Δελβινάκιου	(26570) 22204
	ΦΑΞ - 22444
Κοιν. Λάδδανης	(26570) 51667
Κοιν. Πωγωνιανής	(26570) 31227

ΒΕΛΤΙΩΘΗΚΕ Ο ΚΑΙΡΟΣ ΑΡΧΙΣΕ Η... ΔΙΕΙΣΔΥΣΗ!

Με την βελτίωση του καιρού άρχισε η διείσδυση και νέων ομάδων λαθρομεταναστών από διαβάσεις των συνόρων. Όπως ανακοινώνεται καθημερινώς στα Δελτία της Αστυνομίας Ιωαννίνων, αυξάνει ο αριθμός των συλλαμβανόμενων λαθρομεταναστών που επιχειρούν να περάσουν τα σύνορά μας. Βέβαια άγνωστος είναι ο αριθμός των μη συλλαμβανόμενων οι οποίοι οδεύουν στα διάφορα άλλα μέρη της χώρας που αναπτύσσονται και χρειάζονται όλο και περισσότερα χέρια. Το φαινόμενο συνεχίζει για πολλά χρόνια που ξεπεράσαν τα 17 και τελικά τα σύνορα παραμένουν διάτρητα και κυριολεκτικά αψύλαχτα. Δημιουργήθηκε μια κατάσταση που έχει ανατρέψει την κοινωνική ημερία των χωριών μας, και διατηρεί την εικόνα της ανασφάλειας, κάτι που δεν συμβάλλει και δεν βοηθάει στην ανάπτυξη της περιοχής μας. Αυτή είναι μία πραγματικότητα η οποία δεν πρέπει να αγνοείται.

Ο ΔΡΟΜΟΣ ΔΡΥΜΑΔΩΝ - «ΚΙΤΡΙΝΙΣΕ Ο ΤΟΠΟΣ»

«Κιτρινίσε ο τόπος»! Με αυτόν τον χαρακτηρισμό ο πρόεδρος της διευρυμένης κοινότητας Πωγωνιανής κ. Παντ. Τσέβης περιέγραψε το ρυθμό των εργασιών που εκτελούνται στο δρόμο από Χάνι Δελβινάκι προς Πωγωνιανή και Δρυμάδες. Κιτρινίσε ο τόπος από μηχανήματα οδοποιίας που εργάζονται σε διάφορα σημεία και εργοτάξια σε όλη σχεδόν τη διαδρομή με ταχύτατους ρυθμούς. Για την Νομαρχία είναι και να κερδίσει το στοίχημα του μεγαλύτερου τεχνικού έργου που έχει εκτελέσει μέχρι τώρα η Νομαρχία αλλά και της ταχύτερης εκτέλεσής του.

ΕΚΑΨΑΝ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟ

Σύμφωνα με δελτίο της Αστυνομίας Ιωαννίνων, άγνωστοι δράστες προξένησαν πυρκαγιά στα Γιάννενα στην οδό Ευεργετών σε αυτοκίνητο (λεωφορειάκι) του ιδρύματος Παιδικής Μέριμνας Πωγωνιανής, με αποτέλεσμα να καταστραφεί ολοσχερώς. Η πυρκαγιά εκτετάθηκε και σε άλλα τρία σταθμευμένα ΙΧΕ αυτοκίνητα τα οποία υπέστησαν μικρές υλικές ζημιές.

ΚΙ ΑΛΛΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΓΙΑ ΤΑ ...ΠΑΡΑΜΕΘΟΡΙΑ!

♦ Με πρωτοβουλία του Θεσπρωτού υφυπουργού Οικονομικών κ. Αντώνη Μπέζα ετοιμάζεται και νέα μελέτη και πρόγραμμα για τα παραμεθόρια, βασικά βέβαια για τη Θεσπρωτία, αλλά, που θα συμπεριλάβει και τα δικά μας μέρη! Από το 1988 συνεχώς γίνονται μελέτες και προγράμματα για τα δικά μας παραμεθόρια, καμία όμως δεν εφαρμόζεται και δεν προωθείται. Τώρα θα περιμένουμε και την καινούργια μελέτη και το πρόγραμμα που αναγγέλθηκε και να δούμε τότε θα ετοιμαστεί. Εν τω μεταξύ άγνωστο είναι το σημείο στο οποίο βρίσκεται η άλλη αναγγελθείσα μελέτη για την ανάπτυξη των Παρακαλαίων και Πωγωνησιακών ΟΤΑ και δεν έχει ξεκαθαριστεί αν αυτές οι τελευταίες μελέτες είναι σε συνάφεια και σε... επαφή. Πιστεύεται ότι σύντομα και... προεκλογικά θα υπάρξουν κάποιες νεότερες ανακοινώσεις.

ΑΝΟΙΞΕ ΤΟ ΤΕΛΩΝΕΙΟ - ΚΛΕΙΣΤΟΣ Ο ΔΡΟΜΟΣ!

Μετ' εμποδίων ξεκίνησε η λειτουργία του Τελωνείου Δρυμάδων, μετά την απόφαση του Υπουργείου Οικονομικών για την αναβάθμισή του. Τα εμπόδια αυτά είναι οι πέτρες που φράζουν το δρόμο που ενώνει την Ελληνική με την Αλβανική πλευρά, ώστε να είναι αδύνατη η κίνηση των οχημάτων. Το πρόβλημα αυτό δεν λύθηκε κατά το διάστημα της προετοιμασίας της λειτουργίας του Τελωνείου. Η λειτουργία του Τελωνειακού σταθμού είναι ένα μακροχρόνιο αίτημα των κατοίκων της περιοχής στις δύο πλευρές των συνόρων.. Ελπίζεται ότι με την πάροδο του χρόνου θα ωριμάσουν οι συνθήκες για την κανονική λειτουργία του Τελωνείου και την ομαλοποίηση της κίνησης στο πολύπαθο αυτό μεθοριακό πέρασμα.

ΠΡΟΕΚΚΛΟΓΙΚΑ!

Χωρίς να έχουμε κάποια εντυπωσιακή πληροφορία στα προεκλογικά ή καμία νέα σημαντική ανακοίνωση, δεν έχουμε νεώτερα από το χώρο. Σε όσα δημοσιεύσαμε στο προηγούμενο φύλλο μας, δεν υπάρχουν αλλαγές, υπάρχουν όμως κάποιες φήμες για διεργασίες που γίνονται και επαφές που συνεκίζονται για συγκρότηση σχημάτων με συνδυασμούς πολιτικών τάσεων, κυρίως όμως με ποικίλους άλλους συνδυασμούς απαιτήσεων σε οφίτσια! Γνωστές είναι και από την προηγούμενη τετραετία τέτοιες περιπτώσεις όπου οι αντίπαλοι τα βρήκαν χωρίς να δικαιολογήσουν τις μετακινήσεις. Το Πάσχα, που έρχονται και οι απόδημες «δυνάμεις», ασφαλώς θα γίνουν πολλές συνήθειες διαβουλεύσεις και θα δούμε πιο συγκεκριμένα σχήματα και παραταξιακές εμφανίσεις. Σίγουρο φαίνεται πάντως, ότι κομματική παρέμβαση δεν είναι ορατή προς το παρόν. Ίδωμεν, και εδώ είμαστε να γράψουμε και να αντιγράψουμε παλαιά προεκλογικά προγράμματα και ξεθεωριασμένες ιδέες.

ΠΑΝΟΣ ΧΡ. ΖΩΪΔΗΣ

ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΟΣ

Ειδικός προσθετολόγος

Λασκαρίδου 110 - Καλλιθέα

Τηλ.: 9522221 - 094 774664

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΝΙΚ. ΒΛΑΧΙΩΤΗΣ

ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΙΚΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ

ΓΟΥΝΑΡΗ 36 - ΕΛΛΗΝΙΚΟ - Τ.Κ. 167 77 ΤΗΛ.: 9624250 FAX: 9618929

ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΙΚΟ
ΥΛΙΚΟ
ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΚΑΙ
ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΩΝ
ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ

- αυτοματισμοί
- θυροτηλέφωνα
- τηλεφωνικό υλικό
- πινάκες
- ενδοσυνεννοήσεις
- όργανα μετρήσεως
- φθορισμός
- λαμπτήρες
- φωτιστικά σώματα
- παντός τύπου

ΣΕ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΑ ΣΦΑΓΕΙΑ ΑΝΩ ΠΩΓΩΝΙΟΥ

Από τις 29 Μαρτίου τέθηκαν σε λειτουργία τα νέα σύγχρονα σφαγεία του Δήμου Άνω Πωγωνίου. Ο προϋπολογισμός του έργου ξεπέρασε το ένα εκατομμύριο ευρώ και χρηματοδοτήθηκε κατά 50% από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και κατά 50% από το Δήμο ο οποίος είχε συνάψει δάνειο για να καλύψει την συμμετοχή του. Η δυναμικότητα των σφαγείων ανέρχεται σε οκτακόσιους τόνους ετησίως ενώ διαθέτει και τον απαραίτητο κωδικό αριθμό που του επιτρέπει εξαγωγές.. Διαθέτουν σύγχρονο βιολογικό καθαρισμό και απορροφωτικό κλίβανο για την καύση των ζωικών υπολοίπων. Πρέπει να προσθέσουμε ότι το έργο αυτό ξεκίνησε επί Δημαρχίας του Δημητρίου Μπίτσου.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΧΩΡΙΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ!

Συχνά γράφουμε, και παρακολουθούμε σε επαφή το θέμα, για τα διάφορα προγράμματα που ανακοινώνονται, ή που γίνονται αντικείμενο σεμιναρίων, ημερίδων ή συνεδρίων που καταναλώνουν, ή, όπως λένε «απορροφούν» αρκετά κονδύλια από τα ίδια τα προγράμματα. Αποτέλεσμα όμως δεν βλέπουμε, τουλάχιστον στην επαρχία μας. Και μιλάμε για τα «μικρά» προγράμματα που έχουν μάλιστα και ρήτρες ταχείας εξέλιξης ή εφαρμογής «εν πράξει» όπως διαφημίζονται στο Γιαννιώτικο Τύπο. Έχουμε πολλές φορές ασχοληθεί με το περίφημο «πρόγραμμα. Νέων αγροτών»! Ακούμε για «νέους αγρότες», ακόμη και για Σύλλογο νέων αγροτών αλλά επώνυμο και αντιπροσωπευτικό προϊόν παραγωγής τους δεν βλέπουμε στο Πωγωνί. Δεν γνωρίζουμε μάλιστα και ποιοι νέοι, και πώς νέοι είναι, οι ενταγμένοι σε αυτό το πρόγραμμα. Κάτι κάποιες πληροφορίες για νέους αγρότες που εντάχθηκαν παλαιότερα στο πρόγραμμα, και εν τω μεταξύ κάπου αλλού βολεψτικά, κλήθηκαν να επιστρέψουν τις ενισχύσεις που είχαν πάρει!

Ο ΜΕΓΑΛΟΣ ΞΕΝΩΝΑΣ ΤΗΣ ΠΩΓΩΝΙΑΝΗΣ!

Όλους είχε εντυπωσιάσει, η πληροφορία, και η συμφωνία, αλλά και η ανακοίνωση στο καλοκαίρι συνέδριο της Ομοσπονδίας στην Πωγωνιανή, για τον μεγάλο ξενώνα που θα γινόταν εκεί από κεφαλαιούχους και προγράμματα. Μετά δύο χρόνια, σχεδόν, δεν φαίνεται να υπάρχει συνέχεια ούτε και κάποια σχετική, έστω και προεκλογική, ανακοίνωση για τη φάση στην οποία βρίσκεται. Ούτε άρχισαν κάποιες εργασίες που να έχουν σχέση με αυτή την υπόθεση. Δεν διαψεύδονται επίσης κάποιες φήμες για ναυαγίο της επένδυσης κάτι που απευχόνται όλοι. Οπωσδήποτε τα οποιαδήποτε νέα σύντομα θα τα μάθουμε.

ΛΑΚΗΣ ΔΙΟΛΑΚΗΣ

Έρωτας

- Έρωτας είναι δεν είναι γέροντας

Α.ΠΑΠΑΔΙΑΜΑΝΤΗΣ: «Έρωτας στα χιόνια»

Πρωί και βράδυ κάτι εντός μου λαχταρά
Κι' η θλίψη όλο με βαραίνει
Σέρνει η ψυχή μου τον έρωτα βαριά φτερά
Κι' η όψη σου η θλιμμένη με πικραίνει.

Το βράδυ, το πρωί προσμένω να φανείς
Και το πρωί, το βράδυ-βράδυ
Μα πώς αρχείς και την καρδιά μου την πονείς
Σα σιγοπέφτει πάλι το σκοτάδι.

Και καρτερώ και πάντα, καρτερώ να 'ρθείς
Κι' η αγωνία με ψυχοδέρνει
Κι' ο πόθος μου, για σε ο κρυφός όπου βρεθείς
Δειλά τα 'αργό μου βήμα παρασέρνει.

Στην πόρτα του σπιτιού σου αργά προσκυνητής
Που ανοίγει στα λευκά φτερά σου
Και παραδέρνω εκεί φτωχός τραγουδιστής
Σκλάβο ψυχή στα κρύα παράθυρά σου....

ΕΚΘΕΣΗ ΠΩΓΩΝΗΣΙΑΣ ΦΟΡΕΣΙΑΣ ΣΤΗΝ ΑΘΗΝΑ

ΤΗΝ ΕΠΙΣΚΕΦΤΗΚΕ ΚΑΙ Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Το Λύκειο των Ελληνίδων οργάνωσε στην Αθήνα έκθεση στο χώρο του Μουσείου του Λυκείου, της παραδοσιακής Πωγωνήσιας φορεσιάς. Η φορεσιά ήταν στο σύνολό της εντυπωσιακή με τα χρώματα και τα ανάλογα με την ηλικία (νέες, παντρεμένες, ηλικιωμένες) στολίδιά της, ενώ το ιδιαίτερο ενδιαφέρον προκαλεί ο κεφαλόδεσμος, το γνωστό φακίωλιμα, με το περίτεχνο δέσιμό του. Την έκθεση επισκέφτηκε και ο πρόεδρος της Ελληνικής Δημοκρατίας κ. Κάρολος Παπούλιας ο οποίος ξεναγήθηκε από την πρόεδρο του Λυκείου Ελένη Τσαλδάρη και την νύφη μας και μέλος του Λυκείου Αγγελική Ατζάκα-Βέη. Ο πρόεδρος συνεχάρει το Δ.Σ. του Λυκείου των Ελληνίδων για το έργο του σε ό,τι αφορά στη διάδοση και διάσωση της ελληνικής παραδοσιακής φορεσιάς. Αυτή η έκθεση της Πωγωνήσιας φορεσιάς από το Λύκειο των Ελληνίδων, προβάλλει βέβαια την επαρχία μας και την πολιτιστική κληρονομιά μας και έρχεται να συμπληρώσει το φετινό Ημερολόγιο του Λυκείου που είναι αφιερωμένο στην Πωγωνήσια φορεσιά, μία μνημειακή έκδοση για το Πωγώνι, αποτελεί δε και ένα συλλεκτικό βιβλίο. Να προσθέσουμε ότι πολλοί συμπατριώτες μας ενδιαφέρθηκαν και προμηθεύτηκαν αυτό το ημερολόγιο.

Η ΕΚΘΕΣΗ

Για τη

«Γυναικεία ενδυμασία του Πωγωνίου»

Εγκαινιάζεται

την Τετάρτη 12 Απριλίου 2006, ώρα 18.00

ΣΤΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ

ΕΝΔΥΜΑΣΙΑΣ

Δημοκρίτου 7

Από ΤΟ ΛΥΚΕΙΟ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΔΩΝ

Η ΕΚΘΕΣΗ θα Διαρκέσει ένα (1) χρόνο



«VILLA PAPPAS»

ΠΡΟΤΥΠΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ

ΕΝΟΙΚΙΑΖΟΜΕΝΩΝ

ΔΩΜΑΤΙΩΝ ΚΑΙ

ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑΤΩΝ

ΣΤΟ ΚΑΝΑΛΙ ΠΡΕΒΕΖΑΣ

Τηλ. 26820 - 51820

Η ΠΙΣΙΝΑ ΜΑΣ

Τουριστικός Σύμβουλος: ΑΝΤΩΝΗΣ ΠΑΠΠΑΣ

Τ. Δικηγόρος - Ταξιδευτής - κινητό: 6978 585926

Η ΨΥΧΗ ΤΩΝ ΔΕΝΔΡΩΝ ΚΑΙ Η ΤΙΜΩΡΙΑ ΤΩΝ ΙΕΡΟΣΥΛΩΝ

Μια πανάρχαια παράδοση της ιστορίας και του λαού μας

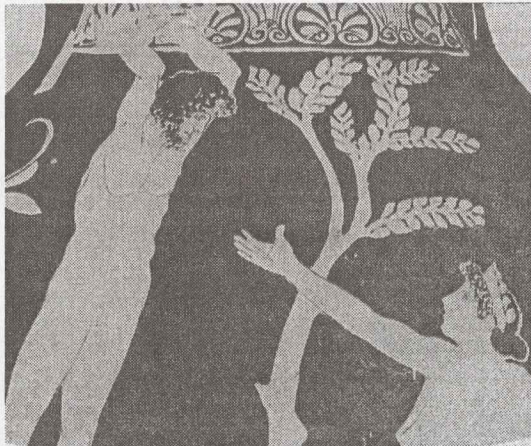
(Απόσπασμα από κείμενο της Αικ. Πολύμερου-Καμηλάκη, Διευθύντριας του Κέντρου Ερεύνης της Ελληνικής Λαογραφίας της Ακαδημίας Αθηνών)

«Τα Δένδρα, λέει μια παράδοση, «έχουν ψυχή κι ακούνε και νιώθουν... Γί' αυτό, λένε, μια βολά πού κοβ' ένας ένα δέντρο, τα' ακουε που βόγγαγε κάθε τσεκουριά που το βάραιγε. Και το παράτησ' ο άνθρωπος και το

και ακατάπαυστα από αιώνια πείνα.

Η ανάθεση δένδρων και αλουλλιών ή δασών σε ιερά αποτελεί έμμεση πρόνοια για την προστασία τους από την αλόγιστη ξύλευση. Η σύνδεση των δένδρων με θεούς, ημίθεους και νύμφες απηχεί αυτήν την πρόνοια, τον σεβασμό και την αγάπη προς τα δένδρα, που, βουβά καθώς είναι, δεν μπορούν να υπερασπιστούν την ύπαρξή τους. Τα δένδρα που ανήκαν σε ιερά από την αρχαιότητα, εκκλησιαστικά και μοναστη-

Η Δήμητρα, παίρνοντας τη μορφή της Ιέρειας του ναού της μέσα στο ιερό άλσος της, προσπαθεί να αποτρέψει τον Ερυσύχθωνα να κόψει την ιερή της θελανιδιά. Ο ιεροσύλος παράκουσε τη θεϊκή εντολή και τιμωρήθηκε σκληρά γι' αυτό. Ερυθρόμορφη πελίκη, περ. 450 π.Χ. Βόννη, Akademisches Kunstmuseum ("Ελληνική Μυθολογία", Εκδοτική Αθηνών).



΄βανε στα πόδια». Η αφήγηση, που με πλήθος παραλλαγές συναντιέται σχεδόν σε όλους τους λαούς και εποχές, δεν αποσκοπεί μόνο να συνετίσει όσο, κυρίως, να μεταφέρει το αρχέγονο δέος και τον επιβαλλόμενο σεβασμό προς ένα ξεχωριστό πλάσμα της φύσης.

Η ιδέα ότι το δέντρο ανήκει στην αμφίβολη και υποβλητική σφαίρα ύπαρξης ανάμεσα στον κόσμο των εμψύχων και στο φυσικό κόσμο, είναι παλαιότατη. Ήταν ήδη αρχαία όταν, στις αρχές του 3ου αι. π.Χ., ο Καλλίμαχος έγραψε τον Ύμνο στη θεά Δήμητρα: «Τις μοι καλά δένδρεα κόπτει», ρωτά η θεά-ποιός είναι ο βέβηλος που κόβει την ιερή θελανιδιά της; Ήταν ο Ερυσίχθων, που είχε μπει στο ιερό άλσος της, όπου υπήρχαν «πίτυς, μεγάλας πτελέας και όχυναι - πεύκα, φτελιές μεγάλες και αχλαδές.

Στα χτυπήματα του τσεκουριού η θελανιδιά, δέντρο πελώριο με κορμό δεκαπέντε οργιές χοντρό, αναστέναζε κι από την πληγή έτρεξε αίμα και η νύμφη που ζούσε μέσα του, πεθαίνοντας μαζί του, προέβλεψε την τιμωρία του ιεροσύλου Ερυσίχθωνα, που ήταν να δερνε-

ριακά δένδρα στα χριστιανικά χρόνια, προστατευόμενταν από την κοπή και την κακοποίηση.

Οι παραδόσεις τονίζουν εμφαντικά την τιμωρία των θελήλων»

Το απόσπασμα αυτό δημοσιεύεται στο φύλλο της «Φ.Τ.Π.» του Μαρτίου, με την ευκαιρία που τον μήνα αυτόν γιορτάζεται εμφαντικά «Η Ημέρα της Δασοπονίας». Παντού έγιναν τελετές, γιορτές, ομιλίες, διανομές δενδρουλίων, δενδροφυτεύσεις, στην Αττική μάλιστα συμμετείχε και ο Αρχιεπίσκοπος Αθηνών, και κινητοποιούνται οι περιβαλλοντικές συνειδησεις για την προστασία των δένδρων και του Φυσικού Περιβάλλοντος. Στο Πωγώνι δεν υπήρξε καμμία τέτοια πρωτοβουλία από τους ΟΤΑ μας, τον Περιβαλλοντικό μας Σύλλογο, που εμφανίζονται στα γιορτάσια δήθεν ενδιαφερόμενοι για το δάσος. Από το ανωτέρω δημοσιευόμενο κείμενο, μιάς διακεκριμένης ερευνητριάς της λαϊκής μας παράδοσης και κληρονομιάς ως κρατήσουμε την τελευταία φράση:

«Οι παραδόσεις μας τονίζουν εμφαντικά την τιμωρία των θελήλων».

Η ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΒΡΑΒΕΥΣΕ ΣΥΜΠΑΤΡΙΩΤΗ ΜΑΣ

Η Ακαδημία Αθηνών στην πανηγυρική συνεδρίαση της 29ης Δεκεμβρίου 2005, τίμησε για δεύτερη φορά τον Μουσικό Λόγο συμπατριώτη μας Βηρσανιώτη Παντελή Καβακόπουλο, με το βραβείο «Σπύρου Μοντενιγκού για το βιβλίο του «Σκοποί και Χοροί της Βορειοδυτικής Μακεδονίας».

ΚΩΣΤΟΥΛΑΣ

Coffe & Nuts

ΑΦΟΙ ΚΩΣΤΟΥΛΑ Ο.Ε.

ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ & ΤΥΠΟΠΟΙΗΣΗ ΚΑΦΕ, ΞΗΡΩΝ ΚΑΡΠΩΝ
ΤΡΟΦΟΔΟΣΙΑ ΧΩΡΩΝ ΜΑΖΙΚΗΣ ΕΣΤΙΑΣΗΣ

ΒΙ.ΠΕ. ΠΡΕΒΕΖΑΣ - ΠΡΕΒΕΖΑ 48100
ΤΗΛ. 26820 41775 / 41798 ΦΑΞ 26820 41802
e-mail: kostoulasbross@hol.gr

ΤΙΜΗ ΣΤΗΝ ΠΩΓΩΝΗΣΙΑ ΓΥΝΑΙΚΑ

Στα πλαίσια της «Ημέρας της Γυναίκας»

Πέρασε η «μέρα της γυναίκας» και έστω και καθυστερημένα θ' αναφερθώ στην παλιά Πωγωνήσια γυναίκα, τη μάνα μου ή τη γιαγιά μου, την ηρωίδα γυναίκα, που ήταν ο στυλοβάτης της οικογένειας στα χωριά μας, μια και κατά βάση ο άντρας ταξίδευε. Θ' αρδιάσω μια-μια τις μέρες της τις τέσσερις εποχές του χρόνου και τις σκληρές δουλειές της:

Μόλις φώτιζε, ρολόι δεν είχε, έριχνε μία στάλα νερό στα μάτια της, ξαγρυπνή πιθονόν, στερημένη παντελώς τον έρωτα. Συνήθως ο άντρας μετά τον γάμο έσπερνε ένα παιδί και πήγαινε ταξίδι. Μόνη κι έρημη να γεννήσει παιδί με εμπειρική μαμή και με κινδύνους. Να ετοιμάσει το παιδί για το σχολείο και να του κόψει κι ένα ξύλο για τη σόμπα του σχολείου. Να βάλει γρήγορα την ομπόλια που απαιτούσε περισσότερο χρόνο. Δεν επιτρέπονταν ούτε κατά διάνοια να βγει έξω χωρίς ομπόλια. Μόνο το βράδυ την έβγαζε καθώς και τη βαρεία Πωγωνήσια φορεσιά και πολλές φορές κοιμόνταν μαζί με τα ρούχα... Πού νυχτικό! Θα βγάλει τα γιδοπρόβατα στο μπιστικό, θα φάει μια χαψιά, το δικέλι στην πλάτη και κατ' ευθεία στους κήπους. Εσκαβε και φύτευε όλη τη μέρα κυρίως πατάτες και φασόλια. Σκάλιζε και πότιζε. Κατά το Μάη βοτάνιζε σκυφή στα φυτρωμένα σιτάρια τις βολιάτζες και τις βαμπακίες που στην πραγματικότητα ήταν αγκαθίδες. Μετά θ' αρχίσει να μαζεύει με το δρεπάνι χορτάρι στους όχτους και να προσέχει μη την ταιμπίσει καμιά οχιά, και να μαζεύει και κανά αγριολάχανο για καμμία μπισαρία. Να γυρίσει να φροντίσει το παιδί και ους ανήμπορος πεθερό και πεθερά για να βγει ασπροπόρσωπη. Επρεπε να κουβαλήσει και νερό φορτωμένη στις πλάτες τη βαρέλα. Το Σάββατο θα ζυμώσει και θα ψήσει το ψωμί της εβδόμαδος και καμμία πίτα. Θα πάει και στην εκκλησιά να πασχαλόγορτα. Ν' ανάψει ένα κεράκι γιατί, πιστεύει βαθειά στο Θεό. Θα κοπρίσει, θα σκάψει, θα κλαδέψει, θα ραντίσει και θα βλαστολογήσει τα' αμπέλι. Το καλοκαίρι θα σηκωθεί στις τέσσερις ν' αρμέξει τα γίδια τρεις φορές την ημέρα, να ντροπολίζει το γάλα, να χωρίσει το βούτυρο και να βράσει το υπόλοιπο να βγει η γκίζα. Το Μάη έσπερνε και τα ξηρικά καλαμπόκια. Όταν άρχιζε ο θερός πήγαινε από τη νύχτα του Θεού να θερίσει προτού βγει ο ήλιος και ν' αρχίσει η ζέστη. Καταϊδρωμένη θέριζε όλη τη μέρα και κουβαλούσε τα δεμάτια τρεις φορές τη μέρα χωρίς αναπαύο με το γαϊδάρο και ζαλωμένη κι η ίδια 'Όταν τελειώσει το βέρο θ' αρχίσει το αλώνισμα. Πρώτα τα κριθάρια και τα σιτάρια, μετά η φακή και το ρόβι. Κοσκίνισμα με το ντριμόνι κι από κεί στ' αμπάρια. Αργότερα θα πλύνει το σιτάρι θα το στεγνώσει κι' από κεί στο νερόμυλο. Μετά θα κουβαλίσει κλαδί για να φάνε τα γίδια το χειμώνα. Θα κόψει τις καλαμποκίδες και θα μαζέψει το καλαμπόκι. Θα το ξεφλίσει και θα τσιπώσει στα σύρματα του μαγειριού για να στεγνώσει. Αργότερα θα το κατεβάσει και θα το ξεπιπίσει χτυπώντας το στο πλακόστρωτο με το δάρτη. Θα τρυγήσει τα σταφύλια, θα τα πατήσει και θα βάλει το κρασί, σε καθαρά βαρέλια. Θα βγάλει τις πατάτες και θα μαζέψει τα φασόλια. Στη συνέχεια θα κουβαλήσει φουσκά στα χωράφια και θα τα ετοιμάσει για σπορά. Θα βρει σέμπρα για να κάνει ζευγάρι, θα οργώσει και θα σπείρει. Τη μέρα της σέμπρας δε θα καθίσει, αλλά θα κουβαλήσει ξύλα και κούτσουρα για το τζάκι και το φούρο. Όταν πέσουν τα χιόνια κι' είναι βαρύς ο χειμώνας και δεν φτάνουν οι ζωτροφές θα κουβαλήσει κέδρα χυμένη ως τα γόντα στα χιόνια. Τις μέρες του χειμώνα μόλις βρει ευκαιρία θα λαναρίσει και θα γράνει το μαλλί. Θα γνέθει όλη την ημέρα και περπατώντας ακόμη και θα πλέκει συνεχώς με τις πέντε βελόνες πατούνια και φανέλλες. Μπορεί ναρθεί κι' ο προκομμένος άντρας της σε μερικά χρόνια, να της σπείρει κανά παιδί ακόμα και να ξαναφύγει. Όλα όσα ανέφερα πιο πάνω είναι οι χοντρές δουλειές. Άλλες τόσες και περισσότερες είναι οι δουλειές του νοικοκυριού, μαγειρέματα, πλυσίματα, σιδερώματα, κεντήματα, αργαλείο κλπ. κλπ. Τι έτρωγε η οικογένεια κι τι ντύονταν; Ό,τι της έδινε ο σταύλος της, ο κήπος της και το χωράφι της. Θ' αναρωτηθεί κανείς πώς άντεχε; Δεν άντεχε πάντα, αφού η φυμاتیωση θέριζε.

Άκουσα τη μέρα της γυναίκας, από τα ΜΜΕ πάρα πολλά για την ισότητα των δύο φύλων, για δικαιώματα της γυναίκας, για πενήθερα, εφτάφωρα κλπ. Για τα εικοσάρια όμως της αγρότισσας, χωρίς αργίες και ελεύθερα Σάββατοκύριακα δε μίλησε κανείς. Κι' αν ρωτηθεί κανείς τότε ξεκουράζονταν η Πωγωνήσια γυναίκα, η απάντηση είναι μια. Ποτέ.

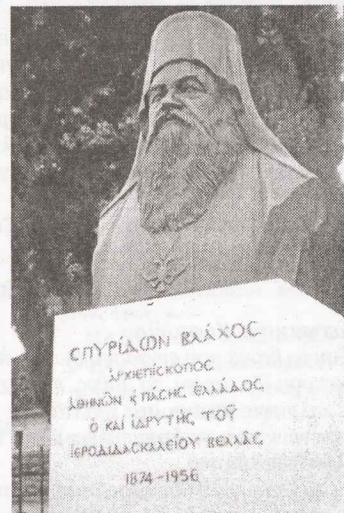
Τιμή και δόξα στην Πωγωνήσια γυναίκα.!

ΘΩΜΑΣ ΠΛΙΑΚΟΣ

ΤΑ ΑΠΟΚΑΛΥΠΤΗΡΙΑ ΤΗΣ ΠΡΟΤΟΜΗΣ

ΤΟΥ ΣΠΥΡΙΔΩΝΑ

Με επισημότητα, συμμετοχή αλλά και μεγάλη συγκίνηση έγιναν την Κυριακή 19 Μαρτίου στη Ρουφία τα αποκαλυπτήρια της προτομής του μεγάλου ιεράρχη Σπυρίδωνα Βλάχου. Την πρωτοβουλία είχαν οι Σύλλογοι Βελλαϊτών Αθηνών και Ιωαννίνων, το δε έργο καλύφθηκε από προσφορές και χορηγίες Βελλαϊτών. Στην κατάμεστη εκκλησία της Ρουφιάς τελέστηκε θεία λειτουργία και μνημόσυνο χοροστατούντος του Μητροπολίτου Δρυϊνουπόλεως Πωγωνιανής και Κονίτισης κ.κ. Ανδρέα με την βοήθεια ιερών της Μητροπόλεως. Κατανυκτική η θεία λειτουργία και μελωδική η ψαλμωδία από αποφοίτους της Βελλάς. Συγκινητική η τελετή των αποκαλυπτηρίων και μεσοί, σύντομοι, και περιεκτικοί οι εκφωνηθέντες λόγοι και χαιρετισμοί. Κυριάρχησε η αναφορά στο έργο του Μεγάλου Πωγωνήσιου Ιεράρχη, η συμβολή του στους Εθνικούς Αγώνες, η έκφραση του χρέους και της ευγνωμοσύνης των αποφοίτων της Εκκλησιαστικής Σχολής Βελλάς που για εκατό σχεδόν χρόνια πρόσφερε στην Ήπειρο, στην Παιδεία και το Έθνος τις γνωστές μεγάλες υπηρεσίες και στην κοινωνία αξίους αποφοίτους που διέπρεψαν σε πολλούς τομείς, της Διοίκησης, της παιδείας, της επιστήμης, των τεχνών, της οικονομία και αλλού. Γεμάτη η πλατεία μπροστά στην εκκλησία από Βελλαϊτες αλλά και πολλούς κατοίκους των χωριών.



Παρόντες ο βουλευτής και πρώην υπουργός κ. Αντ. Φούσας, ο Νομάρχης Ιωαννίνων κ. Αλ. Καρχιμάνης, ο στρατηγός Μέρκος της 8ης Μεραρχίας οι αξιωματικοί Αστυνομίας και Πυροσβεστικής, οι δήμαρχοι Κόνιτσας, Καλπακίου και Άνω Πωγωνίου και πολλοί άλλοι που μας διαφεύγουν. Μετά την τελετή κατατέθηκαν στεφάνια από εκπροσώπους των δύο συλλόγων, εψάλλει ο Εθνικός Ύμνος και τους παρόντες δεξιώθηκε ο Δήμος Άνω Πωγωνίου και το τοπικό συμβούλιο. Για τους Πωγωνήσιους ήταν μία ιδιαίτερη μέρα που τιμήθηκε ένα μεγάλο τέκνο του και αποδόθηκε η τιμή και το χρέος στον μεγάλο ιεράρχη που αναδείχθηκε Αρχιεπίσκοπος Αθηνών και Πάσης Ελλάδος και αναγνωρίστηκε το μεγάλο και σημαντικό έργο του. Η Ρουφία, πάλι τιμήθηκε σαν η γενέτειρα του Σπυρίδωνα και το Πωγώνι ακούστηκε σαν τόπος των μεγάλων ιεραρχών.



Παρόντες ο βουλευτής και πρώην υπουργός κ. Αντ. Φούσας, ο Νομάρχης Ιωαννίνων κ. Αλ. Καρχιμάνης, ο στρατηγός Μέρκος της 8ης Μεραρχίας οι αξιωματικοί Αστυνομίας και Πυροσβεστικής, οι δήμαρχοι Κόνιτσας, Καλπακίου και Άνω Πωγωνίου και πολλοί άλλοι που μας διαφεύγουν. Μετά την τελετή κατατέθηκαν στεφάνια από εκπροσώπους των δύο συλλόγων, εψάλλει ο Εθνικός Ύμνος και τους παρόντες δεξιώθηκε ο Δήμος Άνω Πωγωνίου και το τοπικό συμβούλιο. Για τους Πωγωνήσιους ήταν μία ιδιαίτερη μέρα που τιμήθηκε ένα μεγάλο τέκνο του και αποδόθηκε η τιμή και το χρέος στον μεγάλο ιεράρχη που αναδείχθηκε Αρχιεπίσκοπος Αθηνών και Πάσης Ελλάδος και αναγνωρίστηκε το μεγάλο και σημαντικό έργο του. Η Ρουφία, πάλι τιμήθηκε σαν η γενέτειρα του Σπυρίδωνα και το Πωγώνι ακούστηκε σαν τόπος των μεγάλων ιεραρχών.

Κ. Γκούμας & Σια Ε.Ε.

Ιωάννινα: 1ο κατάστημα - Κεντρική Πλατεία / 2ο κατάστημα - Δωδώνης 21
Ηγουμενίτσα: Νέο Λιμάνι

Ιωάννινα: 1ο κατάστημα - Δωδώνης 11
2ο κατάστημα - Πλατεία Μαβίλη (Μώλος)

ΜΑΣ ΓΡΑΦΟΥΝ

Αγαπητέ κύριε Κωστούλα

Με την ευκαιρία της συμπλήρωσης 18 ετών συνεχούς έκδοσης της εφημερίδας σας, παρακαλώ δεχθείτε τα θερμά μας συγχαρητήρια για την προσπάθειά σας. Η αγωνία που έχουμε κάθε μήνα να λάβουμε τη «ΦΩΝΗ ΤΟΥ ΠΩΓΩΝΙΟΥ» και να την ξεκοκαλλίσουμε στο διάβασμα δείχνει πως είναι μία ενδιαφέρουσα εφημερίδα, που αναδεικνύει τα προβλήματα της επαρχίας μας, μάχεται τα στραβά και ανάποδα και μας ενημερώνει πλήρως για τα συμβαίνοντα στο Πωγώνι.

Ελπίζω να είστε πάντα καλά, να συνεχίζετε την προσπάθεια με τον ίδιο ζήλο. Θανάσης Θεοδώρου

* * *

Αγαπητέ κύριε Κωστούλα

Δέξου τα θερμά μου συγχαρητήρια για τα δεκαοκτώ χρόνια έκδοσης της εφημερίδας σου. Το μεράκι, το πάθος, η θέληση αλλά και η αγωνία για περισσότερα και καλύτερα, βγαίνει στα γραπτά σου. Στη δική μου οικογένεια, τρεις γενιές περιμένουν πότε να περάσουν οι μέρες να κυκλοφορήσει το επόμενο φύλλο να το «ξεκοκαλλίσουν».

Σ' ευχαριστώ που μας φέρνεις τόσο κοντά μ' αυτόν τον όμορφο τρόπο, στον αγαπημένο μας τόπο. Σ' ευχαριστώ που μου δίνεις την ευκαιρία να σου στέλνω τα νέα από το μικρό Ψηλόκαστρο που τόσο αγαπώ. Συνέχισε να μας δίνεις μαθήματα ήθους, δύναμης και ζήλου.

Καίτη Λεβέντη

* * *

Αγαπητέ κύριε Κωστούλα

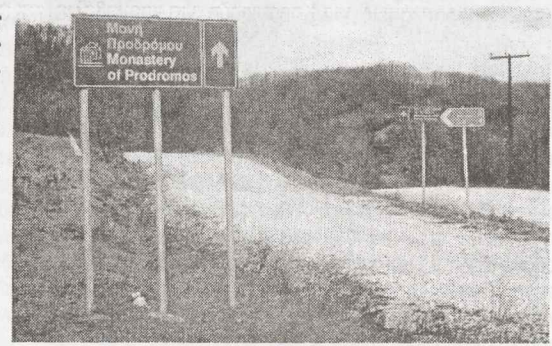
Σας ευχαριστούμε για την προβολή που κάνετε του μικρού μας χωριού του Πωγωνίου, του Δ.Σ. της Αδελφότητας και εγώ προσωπικά. Το χρονογράφημα «Η Χριστογεννήτιξη λειτουργία στον Πωγωνίτικο με τον Αρχιεπίσκοπο», με τον τρόπο που το παρουσιάσατε ήταν υπέροχο, έκανε πάταγο! Σε λίγο θα γίνει μόδα, και όταν στα χωριά μας δεν έχουν πατά να λειτουργήσουν θα λένε να πάρουμε τον πατά του Πωγωνίου, το ραδιόφωνο!!

Θανάσης Θεοδώρου

ΟΙ ΠΙΝΑΚΙΔΕΣ ΤΗΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΗΣ

Από τις νέες

πινακίδες για τους αρχαιολογικούς χώρους στο Πωγώνι που τοποθέτησε η Αρχαιολογική Υπηρεσία. Η φωτογραφία είναι από την διακλάδωση του δρόμου προς Σταυροδρόμι (Βομπλό) με την ένδειξη για το Μοναστήρι του Αγίου Ιωάννη του Προδρόμου.



ΒΙΒΛΙΑ - ΕΝΤΥΠΑ ΠΟΥ ΠΗΡΑΜΕ

- | | |
|---|------------------------------|
| 1. Νίκου Υφαντή: Η Ελληνική Παιδεία στη Βόρειο Ήπειρο. | 5. Απειρος Χώρα, τεύχος 73 |
| 2. Μαρίας Στούπη: Το δημοτικό μας τραγούδι και η Ευρωπαϊκή αναγνώριση | 6. Εφημ. Η ΓΛΩΣΣΑ φύλλο 132 |
| 3. Ζωσιμάδες τεύχος 14 | 7. Εφημ. ΤΟ ΟΡΑΜΑ φύλλο 111 |
| 4. ΣΧΩΡΙΑΔΕΣ τεύχος 8 | 8. Εφημ. Η ΒΗΣΣΑΝΗ φύλλο 109 |

ΓΙΑ ΤΟ 1940-41 ΚΑΙ ΤΟ ΤΑΓΜΑ ΔΕΛΒΙΝΑΚΙΟΥ

Για το 1940-41 και το Τάγμα Δελβινάκιου, αλλά και για όλη την προπαρσκειή του Πολέμου εκείνου, αποδελτιώνουμε δημοσιεύματα της «Φωνής» και άλλες μαρτυρίες, που έχουν συγκεντρωθεί, με πρόθεση να τα εκδώσουμε, εφόσον εξασφαλίσουμε τα οικονομικά, σε ένα βιβλίο της σειράς «ΠΩΓΩΝΗΣΙΑ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ». Όσοι έχουν διάφορα πειστήρια, γράμματα, φύλλα πορείας και φωτογραφίες από το 1939 μέχρι τον Απρίλιο 1941, που αναφέρονται σε εκείνη την περίοδο και επιθυμούν να αναφερθούν ή να συμπε-

ριληφθούν σε αυτή την έκδοση, μπορούν να τα στείλουν στην εφημερίδα. Ιδιαίτερα θα ήταν σημαντικό να βρεθούν φωτογραφίες των μαχητών του Τάγματος Δελβινάκιου που έπεσαν στον αγώνα εκείνον.

Ευχαριστίες: Θέλω να ευχαριστήσω τη Αλίκη Τσούννη-Ντούση για τις φωτογραφίες που μου έδωσε από τον πόλεμο του 1940-41 με τον πατέρα της Θύμιο Τσούννη, και τον Πέτρο Τόμο για την φωτογραφία στρατιωτών του 1940 με τον πατέρα του Βασίλη Τόμο.

K.X.K.

ΑΠΟ ΤΟΝ ΠΛΟΥΤΟ ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ ΜΑΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

Μία ακόμη φωτογραφία από το ανεπανάληπτο φυσικό μας περιβάλλον με τα μεγάλα πρεπα δρυόδεντρα που και το χειμώνα χωρίς φύλλα εντυπωσιάζουν καθώς τα κλαριά του λογχίζουν τον ουρανό.



ΤΟ ΔΑΣΑΡΧΕΙΟ ΑΓΡΥΠΝΑΕΙ

Η λαθροϊσοτομία που αναφέραμε στο προηγούμενο φύλλο εντοπίστηκε κάπου στα όρια της Μπούνας από όργανα του Δασαρχείου. Η πρώτη έρευνα εντόπισε τον ή τους δράστες. Όμως το Δασαρχείο κατέθεσε μήνυση «κατ' αγνώστων» ενώ συνεχίζονται οι έρευνες. Το Δασαρχείο αγρυπνεί. Ο Νέος Δασάρχης και ο νέος Δασοπόνος Δελβινάκιου επιχειρούν μια αλλαγή της εικόνας της παρουσίας του κράτους στην περιοχή μας για την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος.

ΟΙ ΠΛΑΝΩΔΙΟΙ ΑΦΡΙΚΑΝΟΙ ΕΜΠΟΡΟΙ ΕΦΘΑΣΑΝ ΚΑΙ ΣΤΟ ΔΕΛΒΙΝΑΚΙ

Πλανώδιοι Αφρικανοί έμποροι με την γνωστή τους πραγματία εφθασαν και στο Δελβινάκι και εκθέτουν το εμπόρευσμά τους στο χώρο της «Λαϊκής Αγοράς»

Φωτογραφία του Θανάση Θεοδώρου



ΝΕΟΣ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ

Με πρωτοβουλία καταγόμενων από τον Κακόλακκο συστήθηκε νέος Πολιτιστικός Σύλλογος Κακολάκκου αλλά με έδρα τη Θεσσαλονίκη. Τα ιδρυτικά μέλη και οι πρώτες εγγραφές μελών ξεπερνούν τους 100. Ευχόμαστε στον νέο Συλλογικό Πολιτιστικό φορέα να στεριώσει και να προσφέρει τις υπηρεσίες του στον Κακόλακκο και στους Κακολακκίτες.

ΤΑ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΑ

Από πολλούς Συλλόγους και Αδελφότητες κυκλοφορούν Ημερολόγια με την ευκαιρία του νέου χρόνου. Θα κάνουμε και πάλι μία έκκληση στους φορείς να μας στείλουν ένα αντίτυπο να το παρουσιάσουμε και να συμπληρώσουμε το αρχείο της εφημερίδας. Τους ευχαριστούμε προκαταβολικά.

Παραδοσιακός Ξενώνας

Παϊώνια

Τηλ.: 26570 22007
26570 22009
693 2456438
697 3992996

www.paionia.gr
fax: 26570 22009

Δελβινάκι Ιωαννίνων

ΝΑ ΓΡΑΦΟΥΜΕ ΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ

♦ Τον Περσμένο χρόνο γράψαμε από πολλές πηγές την αλήθεια και τα ψέματα για τον κάψιμο του Σταυροσκιάδιου από τους Γερμανούς και όλη τη περιγραφή μιας άστοχης ενέργειας με την τραγική κατάληξη και παράπλευρες απώλειες που σημάδεψαν τον τόπο μας. Είναι καιρός να συζητηθούν και να καταγραφούν με τις πραγματικές τους διαστάσεις τα γεγονότα εκείνης της εποχής της κατοχής, πολλά από τα οποία αποτελούν «μία διαστρέβλωση της πραγματικότητας που εξυπηρετούν μόνο πολιτικές σκοπιμότητες ή συναισθηματικές αυταπάτες» όπως γράφει ο Ψηλοκαστρίτης φιλόλογος και συγγραφέας αιώνιματος Κων. Δ. Παπανικολάου στο μνημειώδες δίτομο βιβλίο του «Η ΛΑΚΚΑ ΠΩΓΩΝΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟ ΨΗΛΟΚΑΣΤΡΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ»-2004, Έκδοση «Δωδώνης». Από το βιβλίο αυτό αντλούμε τις παρακάτω καταγραφές για «την πυρπόληση των χωριών», και θα προσπαθήσουμε να συμπληρώσουμε και από άλλες πηγές στοιχεία από εκείνα τα γεγονότα για μία πληρέστερη ιστορική καταγραφή. Να τι γράφει ο Κ. Παπανικολάου στις σελίδες του βιβλίου του.

«Στην Ήπειρο είχαν προηγηθεί εκκαθαριστικές επιχειρήσεις (από Γερμανικά τμήματα) από 18-20 Ι Μαρτίου 1944 στην κοιλάδα του Καλαμά και στην ανατολική πλευρά του βουνού ΚΚασιδιάρης με δύο φάλαγγες. Η μία προς τους Κουκλιούς και η άλλη προς το Βασιλόδοπουλο (πρώην Μπριγιάνιστα), που αποκορύφθηκαν από το 15ο Σύνταγμα του Ε.Λ.Α.Δ.Σ. Ακολούθησε άλλη γερμανική επιχείρηση βορείως του Καλαμά που επίσης αποκορύφθηκε από τμήματα του Ε.Λ.Α.Σ. μαζί με Αλβανούς παρτίζανους. Στις 3-10 Μαΐου 1944 γερμανικές δυνάμεις με πυροβόλα επετέθηκαν από την Καραβιά μέχρι τοιτους Φιλιάτες και πάλι το 15ο Σύνταγμα με συνεργασία Αλβανών τις αντιμέτωπες. Ολότελες αυτές οι επιχειρήσεις έδειξαν στους Γερμανούς ότι ο Κασιδιάρης και τα χωριά τι της Λάκκας συντηρούν σημαντικές ανταρτικές δυνάμεις και μια εκκαθαριστική επιχείρηση ήταν ενδεχόμενη.

Την επιχείρηση αι αυτή την προκάλεσε και την επέσπευσε όχι τόσο το επεισόδιο στον Παρακάλαμο, ότ όπου οι αντάρτες του Ε.Λ.Α.Σ. επετέθηκαν τον Ιούνιο σε μεμονωμένους Γερμανοφύλας σκοτώνοντας έναν από αυτούς, όσο η ενέδρα στο Χάνι Δελβινάκι σε μια φάλαγγα γερμανικών αυτοκινήτων. Το επεισόδιο αυτό έγινε στις 3 Αυγούστου 1944, όταν ο 3ος Λόχος του 2ου Ταγματος του 15ου Συντάγματος με διοικητή τον Χαρίλαο Στεργίου η Ριζώτη από τους Κουκλιούς έστησε ενέδρα στη στροφή του δρόμου ου προς την Καραβιά, όπου σε λίγη ώρα έφτασε μια γερμανική φάλαγγα από 11 φορτηγότα φορτωμένα με δερμάτα και άλλα υλικά για υποδήματα. Ο λόχος επιτέθηκε και και αιφνίδιασε τους Γερμανούς, εκστόκωσε 11 και αιχμαλώτισε 6, ενώ οι υπόλοιποι κατ'καταφεραν να διαφύγουν. Οι αντάρτες εφόρτωσαν τα υλικά σε 5 αυτοκίνητα, έκαψαν ταν τα 6 και κατευθύνθηκαν στο δάσος της Μπούνας, από όπου με ζώα τα μετέφεραν στν στην Αγία Μαρίνα της Λάκκας. Εκεί στην έδρα του 15ου Συντάγματος επεστράτευσαν τσαγκάρηδες από πολλά χωριά και κατασκεύασαν 2500 ζευγάρια αρβύλες.

Η επιχείρηση όμως αυτή των ελαστών προκάλεσε την καταδίκτη των χωριών της Λάκκας σε τριμερή ρη καταστροφή και σε διάφορες φάσεις από 11-15 Αυγούστου 1944. Στις 11 και 12 Δεκεμβρίου γερμανικές μονάδες προχώρησαν από τα Κτίσματα και έκαψαν πολλά σπιτία στη Βαλίστα (Χαραυγή) και στην Καστάνια. Άλλες δυνάμεις από Χάνι Δελβινάκι προχώρησαν προς το Κεράσοβο και αφού πέρασαν από τη Στρατινίστα έα έφθασαν στο Ψηλόκαστρο όπου έκαψαν μόνο το σπίτι του Παν. Παπανικολάου, όπου υποστεγαζόταν η διοίκηση του 1ου Ταγματος. Αφού πέρασε το πρώτο αυτό κύμα τι των Γερμανών επιδρομικών, στις 15 Αυγούστου ακολούθησε το δεύτερο, που είχε ει εμπρηστικούς σκοπούς. Την ίδια ημέρα, αφού έκαψαν το Κεράσοβο, συγκεντρώσαν τους γέροντες και τις γριές, που δεν είχαν φύγει με άλλους κατοίκους, στην εκκλησία και έπειτα τους μετέφεραν σε μια σπηλιά, όπου τους εκτέλεσαν. Τα θύματα α αυτά ήταν 11, και σε άλλες θέσεις άλλα. Στη σπηλιά είχαν κρύψει τρόφιμα και ρουχιισμό οι κάτοικοι του χωριού, αλλά οι Γερμανοί τα βρήκαν και αφού επήραν ό τι ή ήθελαν, τα υπόλοιπα τα έκαψαν, με αποτέλεσμα ν' ακολουθήσουν στο θάνατο άλλοι 12 κάτοικοι στις επόμενες μέρες.

Την ίδια μέρα εισέπηγαν και στο Περιστέρι, όπου έκαψαν τα περισσότερα σπιτία και αφού εκτέλεσαν τέσσερις, έκαψαν ζωντανούς άλλους έξι.

Στις 14 Αυγούστου έφθασαν πάλι στο Ψηλόκαστρο άλλες μονάδες Γερμανών περνώντας από την κορυφή του Κασιδιάρη, όπου έκαψαν τα υπόλοιπα σπιτία και την ίδια μέρα έκαψαν στη Στρατινίστα και πέντε κατοίκους ζωντανούς μέσα σε μια αχυροκαλύβα. Στη Διμήκωρη έκαψαν μερικά σπιτία, αλλά οι κάτοικοι είχαν εγκαταλείψει το χωριό κι έτσι δεν βρήκαν κανένα να εκτελέσουν ή να κάψουν. Την ίδια τύχη είχαν και τα νότια χωριά Λαβδανή, Βατροβρά και Κάτω Λαβδανή, ώστε να ολοκληρωθεί η πυρπόληση της Λάκκας από τη μια άκρη μέχρι την άλλη. Ο σκοπός αυτής της πυρπόλησης ήταν περισσότερο η καταστροφή των χωριών, που έστρεφαν τους αντάρτες, ώστε να μην έχουν βάσεις και ορμητήρια στην περιοχή του Κασιδιάρη και λιγότερο τα αντίποινα για την επίθεση στο Χάνι Δελβινάκι.

Εκείνο όμως που προξενεί τριμερή εντύπωση είναι ότι η όλη επιχείρηση των Γερμανών διεξήχθη χωρίς να συναντήσουν την παραμικρή αντίσταση από ένα ολόκληρο σύνταγμα ανταρτών. Μπορεί κανείς να διερωτηθεί πού βρισκόταν το 1ο Τάγμα, που διέτρεφαν οι κάτοικοι της Λάκκας από το υστέρημά τους; Γιατί οι Γερμανοί έκαψαν τα χωριά χωρίς ν' αντιμετωπίσουν ούτε την παραμικρή αντίσταση, ενώ οι προηγούμενες επιδρομές τους αποκορύφθηκαν από τις δυνάμεις του Ε.Λ.Α.Σ.; Η απάντηση δυστυχώς είναι πολύ απλή και συγχρόνως τραγική. Και το 1ο Τάγμα της Λάκκας, αλλά και το 15ο Σύνταγμα, σύμφωνα με τις μαρτυρίες των κατοίκων, είχαν εκστρατεύσει στην περιοχή Θεσπρωτίας εναντίον του Ε.Δ.Ε.Σ. Γιαυτό οι Γερμανοί καλά πληροφορημένοι ότι δεν θα συναντούσαν καμιά αντίσταση, επεχείρησαν την επιδρομή τους με τόσο επιτυχία αφιόνοντας τον πληθυσμό της Λάκκας στην ανέχεια, στη δυστυχία και στην απόγνωση».

Αυτά συνέβησαν στη Λάκκα, και ο συγγραφέας, με πλήρη σαφήνεια και με αναφορά σε όλα τα ονόματα των θυμάτων που αποφεύγουμε να καταχωρήσουμε, και περιλαμβάνονται ως πειστήρια πλέον στο βιβλίο του τόμος Α', σελίδες 225-227. Σε επόμενο σημείωμα θα καταχωρήσουμε και άλλες πληροφορίες για τις συνέπειες εκείνου του σμπτόξ και τι άλλο συνέβη με τα λεηλατηθέντα υλικά που δεν ήταν γερμανικά. Όποια μαρτυρία υπάρχει που συμβάλλει στην καταγραφή της ιστορίας είναι χρήσιμη.

ΤΟ ΑΓΝΩΣΤΟ ΠΩΓΩΝΙ

Από τη συλλογή μας, για το Πωγώνι που χάθηκε, θα παρουσιάσουμε από αυτό το φύλλο μερικά πειστήρια της παλιάς ζωής του μέσα από διαφημίσεις σε παλιά έντυπα. Πιστεύουμε ότι θα ικανοποιήσουν και τους παλιούς που κάτι θα θυμηθούν και τους νεώτερους που θα μάθουν κάτι για το Πωγώνι που έφυγε.

ΝΕΟΝ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟΝ ΕΝ ΙΩΑΝΝΙΝΟΙΣ

«Εν Ίωαννίνους ἤξατο τῶν ἰθαγενῶν τῶν νέων Ξενοδοχείον ὀνομαζόμενον ἔσται τῶν τριῶν μας κ. Γιαννῶν Κωστούλα»

ΣΟΚΡΑΤΗΣ ΓΚΟΥΡΟΜΕΤΣΙΟΥ
Εν Δελβινάκι

Πλήρης καὶ τελεία ἀνακρίσις τοῦ κατὰστάματος

1) Καλλιτεχνικὸν Κομμωτήριον διὰ τῶν Ἀδελφῶν Κομμωτῶν ΚΥΡΟΝ ΚΥΡΟΥ

ἔφαρμόζονται ὅλα τὰ τελευταῖα μέσα τῆς κομμώσεως.

2) Καλλιτεχνικὸν Φωτογραφεῖον διὰ τῶν γνωστώτων καλλιτέχνων φωτογράφων κ.

ΜΑΝΘΩΝ Ν. ΚΙΤΣΩΝΑΝ

3) Κεντρικὸν Πρακτορεῖον ἔσται τῶν τριῶν μας κ. Γιαννῶν Κωστούλα

Πρακτορεῖον ἐν Δελβινάκι διὰ τῶν Διευθυντῶν τοῦ κ. ΣΩΚΡΑΤ. Κ. ΓΚΟΥΡΟΜΕΤΣΙΟΥ

Παλαιοὶ ἀπασαί αἱ ἐφημερίδες καὶ τὰ περιοδικὰ τῶν Ἀθηνῶν καὶ διανεμὰται ἐπαντα τὰ διὰ τούτων χορηγούμενα Βιβλία καὶ Λαγέρια. Παλαιοὶ καὶ ἐφημερίδες μετὰ τὴν δακτύλιν καὶ δακτύλιν ἀπὸ 15ημέρου καὶ ἄνω

ΤΟ ΘΕΑΤΡΟ ΣΤΟ ΠΩΓΩΝΙ

Με υλικό που έχω συγκεντρώσει εδώ και πάνω από δέκα χρόνια, φθάνει στο τέλος μια εργασία και μία έκδοση για το «Θέατρο στο Πωγώνι», στη σειρά των εκδόσεων «Πωγωνήσια Βιβλιοθήκη». Είναι ένα θέμα που αποτελεί μια πολιτιστική ταυτότητα του Πωγωνίου σε μια περίοδο που τα χωριά έσφιξαν από ζωή. Για την πληρότητα της έκδοσης, και για να περιοριστούν στο ελάχιστον κάποιες διαφυγές ή παραλείψεις, με το σημείωμα αυτό παρακαλώ θερμά, τους παλιότερους εννοείται, αν έχουν αναμνήσεις από τα χωριά μας, για θεατρικές παραστάσεις, για Καραγκιόζη, για καρναβάλια, και αναπαράστασεις γεγονότων, να συντρέξουν σε αυτή την προσπάθεια καταγραφής μιας πολιτισμικής δράσης. Τα βασικά στοιχεία που θα ήθελα είναι: τόπος (χωριό), έργο που παίχτηκε, χρονολογία, συντελεστές της παράστασης (ηθοποιοί, σκηνογράφοι, σκηνοθέτες), τεχνικές πληροφορίες, πού έγινε η παράσταση, σκηνικά, στολές, φωτιστικά, υποβολέας, εισιτήρια, και κάθε πληροφορία για την παράσταση. Τα ίδια και για τα καρναβάλια, και τις παραστάσεις Καραγκιόζη. Χρήσιμες θα ήταν και πληροφορίες για μεγάλες σχολικές εορτές με σκετες, μονόπρακτα, εικόνες και διαλόγους. Ακόμη αν υπάρχουν και φωτογραφίες θα συμπληρώνα τις άλλες πληροφορίες. Θερμή παράκληση σε όσους έχουν κρατήσει κάτι στη μνήμη τους, έστω με μία απλή αναφορά σε μια από τις παραπάνω θεατρικές δράσεις να συνδράμει στη προσπάθεια αυτή

Τους ευχαριστώ προκαταβολικά

Κων. Χρ. Κωστούλας

Ευχαριστίες: Θέλω να ευχαριστήσω τους κ.κ. Κων. Κίτσο, Απόστολο Κίτσο, Μιχ. Παππά, Γρηγόρη Λιάλιο, Γρηγόρη Γ. Ζώη για τις πληροφορίες που μου έδωσαν για το θέατρο στο Πωγώνι.

ΕΙΣ ΜΝΗΜΗΝ ΤΟΥ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΛΑΖΟΥ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΣΥΤΝΩΜΗ

Πριν 35 χρόνια μπήκα νύφη στο Λαζατίκι. Από τον άνδρα μου και τις κοινάδες μου έμαθα πολλά για σένα. Ήσουν ο αγαπημένος 1ος εξάδελφος. Μέσα από τη φτώχεια σπούδασες με στερήσεις πολλές και εσύ ήσουν η αιτία που συνέχισαν το σχολείο, έστω και νυχτερινό, τα ξαδέλφια σου Βασίλης και Βαγγέλης. Ήσουν όμορφος, σαν σύντροφος, σαν πατέρα, σαν παππούς. Όλα αυτά τα χρόνια που πέρασα με μαζί είτε στην Αθήνα, είτε στη Στρατινίστα στην ίδια αυλή με τα παιδιά μας να μεγαλώνουν μαζί δεν χαλάσαμε ποτέ τις καρδιές μας.

Τώρα όμως, όταν έφυγες από κοντά μας στις 24 Φεβρουαρίου και στις 25 Φεβρουαρίου σε κηδεύσαμε στο πολυαγαπημένο σου χωριό στη Στρατινίστα, δεν ήλθα να σε αποχαιρετήσω για τελευταία φορά. Νοιώθω ένα μεγάλο βάρος και σου ζητώ την τελευταία συννώμη. Ελπίζω να με συγχωρήσεις. Την ώρα που έφυγες εσύ για το ταξίδι χωρίς γυρισμό, ήλθε στον κόσμο ο εγγονός μου. Αυτή ήταν η αιτία που δεν ήλθα. Ένας Λάζος έφυγε, ένας Λάζος ήλθε. Θα σε θυμάμαι με αγάπη.

Δήμητρα Λάζου

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Θέλουμε να εκφράσουμε τις θερμές ευχαριστίες μας στους φίλους και συμπατριώτες για την συμπράσταση, συναντίληψη και ενθάρρυνση στην εκδοτική μας προσπάθεια.

ΑΠΟ ΤΟ ΧΟΡΟ ΤΩΝ ΨΗΛΟΚΑΣΤΡΙΝΩΝ

Μία φωτογραφία από τον χορό των Ψηλοκαστρινών. Ο πρόεδρος της Αδελφότητας κ. Αθανάσιος Μπίλης ενώ απευθύνει χαιρετισμό στους συμμετέχοντες.



Ο ΧΟΡΟΣ ΤΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΠΩΓΩΝΙΑΝΗΣ

Στα Γιάννενα και για τρίτη κατά σειρά χρονιά δόθηκε ο χορός που οργάνωσαν οι γυναίκες της διευρυμένης Κοινότητας Πωγωνιανής. Ο χορός δόθηκε στην αίθουσα του Κέντρου «Λιθαρίτσια» και σημείωσε επιτυχία. Πάνω από 250 Πωγωνήσιες, Πωγωνήσιοι και φίλοι παραβρέθηκαν στην εκδήλωση. Πολλοί ήταν εκείνοι που ήρθαν από τα Κοινοτικά Διαμερίσματα Πωγωνιανής. Τους παρευρεθέντες χαιρέτησε κλιμάκιο από την οργανωτική επιτροπή και ο πρόεδρος της Κοινότητας κ. Παντ. Τσέβης. Η εκδήλωση άρχισε με την παρουσίαση χορευτικού από μικρούς του Κέντρου Παιδικής Μέριμνας Πωγωνιανής με παραδοσιακές στολές που χόρεψαν δημοτικούς χορούς και μία ομάδα με μεγαλύτερα παιδιά που χόρεψαν λαϊκούς χορούς. Μετά άρχισε ο χορός με τους ήχους του κλαρίνου του Γιάννη Μέτσιου και το κέφι κράτησε συνεχώς μέχρι τις μικρές ώρες. Ήταν μία καλή εκδήλωση και η μόνη αντιπροσω-



Φωτογραφία από το χορό των γυναικών Πωγωνιανής

πευτική του Πωγωνίου με Πωγωνήσιο χρώμα και πωγωνήσια ακούσματα στα Γιάννενα. Στην τρίτη της χρονιά, η εκδήλωση αυτή των γυναικών της Κοινότητας Πωγωνιανής αποτελεί την μόνη παρουσία στα Γιάννενα κατά την περίοδο των εορτών και όλοι οι παρευρεθέντες ευχήθηκαν να συνεχιστεί και να πλουτιστεί στα επόμενα χρόνια.

ΑΠΟ ΤΟ ΧΟΡΟ ΤΟΥ ΔΕΛΒΙΝΑΚΙΟΥ

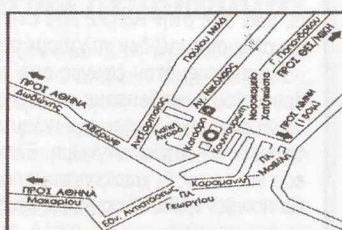
Στις 11 Μαρτίου δόθηκε στο Ξενοδοχείο NOVOTEL ο χορός των Δελβινακιωτών. Σε μια υπέροχη βραδιά, γεμάτη από Πωγωνήσια τραγούδια και χορούς, αλλά και όμορφον κοριτσιών, ντυμένων με Πωγωνήσιες φορεσιές η Ένωση Δελβινακιωτών Αθήνας, πραγματοποίησε τον ετήσιο χορό της. Το συγκρότημα του Δελβινακιώτη Πέτρου Λούκα Χαλκιά σκόρπισε κέφι για μία ακόμη φορά. Κατά τη διάρκεια της εκδήλωσης, η Ένωση Δελβινακιωτών τίμησε τον συμπατριώτη μας κ. Σταύρο Παππά, πρόεδρο της Ομοσπονδίας Πωγωνησίων για την άδολη και μακροχρόνια προσφορά του στην Ομοσπονδία, καθώς και σε όλες σχεδόν τις Αδελφότητες της περιοχής μας. Και του χρόνου.



Ο πρόεδρος της Ένωσης Δελβινακιωτών Αθήνας κ. Μάγκος Μιχάλης απονέμει τιμητική πλακέτα στον πρόεδρο της Ομοσπονδίας κ. Σταύρο Παππά



Δελβινακιώτισσες ντυμένες με την Πωγωνήσια φορεσιά



Πατρικό
Παραδοσιακός Ξενώνας
Κόρδης Παναγιώτης
Κ. Κατσάρη 6-8,
Ιωάννινα
Τηλ: 26510 65500
Κιν: 6944 798781
Fax: 26510 65509

ΜΑΡΤΙΑΤΙΚΑ ΠΩΓΩΝΗΣΙΑ

- ♦ Πέρασε ο Μάρτης χωρίς ακραία καιρικά φαινόμενα!
- ♦ Μάλλον συνήθης και φιλικός προς κάθε δραστηριότητα.
- ♦ Δεν τον είδαμε σαν γδάρτη και... παλουκοκάφτη!
- ♦ Και πού να βρείς σήμερα παλούκια να κάψεις αφού κυριαρχούν οι σιδηροπάσσαλοι!
- ♦ Όμως από την άλλη το γδάρισμα τα υπέφεραν αρκετοί από το κόστος του πετρελαίου!
- ♦ Γιατί, πολλοί είναι εκείνοι που έχουν πλέον κεντρική θέρμανση!
- ♦ Ή σόμπες πετρελαίου ή ηλεκτρικά καλοριφέρ!
- ♦ Εκείνα τα ΚΕΠ στην περιοχή μας, αν έχουν καιρό, και έχουν, ας κάνουν μια στατιστική, έτσι από... περιέργεια! Θα τη δημοσιεύσουμε.

- ♦ Τα δέκα χρόνια που πέρασαν από το κυνηγοτουριστικό πείραμα του κάμπου Ποντικατών-Ξηροβάλτου δεν ευαισθητοποίησαν κανέναν!
- ♦ Από τους πρωτεργάτες της αποτυχίας και της μη ανάπτυξης!
- ♦ Έτσι, για την ιστορία των χαμένων ευκαιριών.
- ♦ Μένουν θέβαια μνημεία της αποτυχίας οι σφραγίδες και οι υπογραφές!
- ♦ Και οι μικρότητες που επιπεδοποιούν κάθε προσπάθεια ανάπτυξης.

- ♦ Ας μη μολυνθεί το Κουτσόκρानο με ασφαλτόστρωση των παρθένων αγροτικών δρόμων του.
- ♦ Η ιδέα να ασφαλοστρωθεί ο δρόμος από Φαράγγι - Δολό είναι άστοχη.
- ♦ Ας μείνει έτσι όπως είναι για φυσικές διαδρομές, άθληση και φυσική άσκηση, ιππασία και άλλες δραστηριότητες, του αναπτυσσόμενου περιπατητικού τουρισμού..
- ♦ Το ίδιο ισχύει και για τη Μπούνα
- ♦ Υπάρχουν άλλες προτεραιότητες με ισχυρότερα αναπτυξιακά κριτήρια.

- ♦ Η νέα λαθροϋλοτομία στα όρια της Μπούνας είναι μια θλιβερή διαπίστωση
- ♦ Κάποιοι δεν θέλουν να στηρίξουν το φυσικό περιβάλλον μας.
- ♦ Το μεγάλο ατού του μέλλοντος του τόπου.
- ♦ Εκείνοι που καλύπτουν τους παράνομους υλοτόμους αδικούν τον τόπο μας.
- ♦ Αλλά και τους εαυτούς τους και τους απογόνους τους.

- ♦ Θα γίνει λοιπόν η τελετή στο μνημείο χωρίς νόημα του ...τέλους του Β' Πολέμου και της ...Αντίστασης;
- ♦ Και θα παρασύρουν εκεί και τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, για να εξαγνίσουν κάποιες απαράδεκτες ακρότητες της κατοχής;
- ♦ Γράψαμε μερικά την προηγούμενη χρονιά. Υπάρχουν και πολλά άλλα!
- ♦ Η ιστορική αλήθεια πρέπει να γνωστεί.
- ♦ «Οι πολιτικές σκοπιμότητες και οι συναισθηματικές αυταπάτες», κάποτε πρέπει να τελειώνουν.
- ♦ Το γράφει ο κ. Παπανικολάου στην ιστορία της Λάκκας Πωγωνίου που πλήρωσε βαριά και τις σκοπιμότητες και τις αυταπάτες.

- ♦ Όταν θα κυκλοφορήσει αυτό το φύλλο, ο τόπος μας θα μοσχοβολάει!
- ♦ Η Άνοιξη θα είναι στην ένταση των χρωμάτων.
- ♦ Το Πάσχα θα γεμίσει πάλι τις καρδιές και τις αισθήσεις μας.
- ♦ Η παράδοση θα μείνει η μόνη ανεκτίμητη κληρονομιά μας!
- ♦ Η Ανάσταση θα γεμίσει τις μπαταρίες των ελπίδων μας για κάτι καλύτερο!
- ♦ Ας χαρούμε αυτή την ελπίδα και ας ευχηθούμε ανανεωμένοι

Καλή Ανάσταση - Καλό Πάσχα
Χρόνια Πολλά

K.X.K.

Ο ΕΤΗΣΙΟΣ ΧΟΡΟΣ ΤΩΝ ΑΓΙΟΚΟΣΜΙΤΩΝ

Στις 19 Μαρτίου πραγματοποιήθηκε με επιτυχία η ετήσια συνένωση και ο παραδοσιακός χορός της Αδελφότητας Αγιοκοσμιτών στο κέντρο «Συντριβάνι» της Αθήνας. Παρευρέθηκαν πολλοί συγχωριανοί, κοντοχωριανοί από πολλά χωριά του Πωγωνίου και αρκετοί φίλοι. Την εκδήλωση τίμησαν με την παρουσία τους: Η ηγεσία της Ομοσπονδίας Αδελφοτήτων και Ενώσεων Πωγωνίου, αποτελούμενη από τον πρόεδρο κ. Στ. Παππά, τις αντιπροέδρους κυρίες Β. Μάνου, Σάσα Τριανταφυλλίδου και τον γ.γ. κ. Τ. Μηλιώνη. Ο πρόεδρος και ο γ.γ. της Αδελφότητας Βησσαριωτών κ.κ. Μαν. Γούναρης και Γρ. Άρμπυρος, καθώς και οι πρόεδροι των Αδελφοτήτων Βασι-

κωτών και Παλαιοπυργιτών κ.κ. Φ. Μπινάρης και Κ. Χαρίσης. Από τον σύντομο χαιρετισμό που απηύθυνε ο πρόεδρος της Ομοσπονδίας ξεχωρίσαμε την ακόλουθη επισημάνση: «ο μοναδικός κρίκος που μας ενώνει με τα χωριά μας είναι οι Αδελφότητες». Αξίζει να σημειωθεί ότι οι συμμετέχοντες απόλαυσαν την παραδοσιακή μας μουσική, όπως τα παλιά χρόνια, χωρίς τη χρήση μικροφώνων, ενισχυτών και μεγαφώνων. Όπως κάθε χρόνο πλούσια και η λαχειοφόρος αγορά. Εγινε μάλιστα γνωστό ότι το Δ.Σ. θα διαθέσει από τις εισπράξεις το ποσό των 1000 € για την συντήρηση της εκκλησίας του χωριού.

ΕΛ. ΜΑΤ